

KAKO MOŽETE KUPITI ILI PRODATI NEBO, TOPLINU ZEMLJE? TA IDEJA NAM JE STRANA. AKO MI NE POSJEDUJEMO SVJEŽINU ZRAKA I BISTRINU VODE, KAKO VI TO MOŽETE KUPITI? SVAKI DIO TE ZEMLJE SVET JE ZA MOJ NAROD. SVAKA SJAJNA BOROVA IGLICA, SVAKA PJEŠČANA OBALA, SVAKA MAGLA U TAMNOJ ŠUMI, SVAKI KUKAC, SVETI SU U PAMĆENJU I ISKUSTVU MOGA NARODA. SOKOVI KOJI KOLAJU KROZ DRVEĆE NOSE SJEČANJE NA CRVENOG ČOVJeka. MRTVI BIJELI LJUDI ZABORAVLJAJU ZEMLJU SVOGA ROĐENJA KADA ODU U ŠETNJU MEĐU ZVIJEZDAMA. NAŠI MRTVI NIKADA NE ZABORAVLJAJU OVU LJEPU ZEMLJU JER ONA JE MAJKA CRVENOGA ČOVJeka. MI SMO DIO ZEMLJE I ONA JE DIO NAS. MIRISAVO CVIJEĆE NAŠE SU SESTRE; JELEN, KONJ, VELIKI ORAO, SVI ONI SU NAŠA BRAĆA. STJENOVITI VRHUNCI, SOČNI PAŠNJACI, TOPLINA TIJELA PONIJA I ČOVJEK – SVI PRIPADAJU ISTOJ OBITELJI. TAKO, KAD VELIKI POGlavICA IZ WASHINGTONA ŠALJE GLAS DA ŽELI KUPITI NAŠU ZEMLJU, TRAZI PREVIŠE OD NAS. VELIKI POGlavICA ŠALJE GLAS DA ĆE NAM SAČUVATI MJESTO TAKO DA ĆEMO MI SAMI MOĆI ŽIVJETI UDOBNO. ON ĆE NAM BITI OTAC I MI ĆEMO BITI NJEGOVA DJECA. MI ĆEMO RAZMATRATI VAŠU PONUDU DA KUPITE NAŠU ZEMLJU, ALI TO NEĆE BITI TAKO LAKO. JER TA ZEMLJA JE SVETA ZA NAS. TA SJAJNA VODA ŠTO TEČE BRZACIMA I RIJEKAMA NIJE SAMO VODA VEĆ I KRV NAŠIH PREDAKA. AKO VAM PRODAMO ZEMLJU MORATE SE SJETITI DA JE TO SVETO I MORATE UČITI VAŠU DJECU DA SVAKI ODRAZ U BISTROJ VODI JEZERA PRIČA DOGAĐAJE I SJEČANJA MOGA NARODA. ŽUBOR VODE GLAS JE OCA MOGA OCA. RIJEKE SU NAŠA BRAĆA, ONE NAM UTAŽUJU ŽEĐ, RIJEKE NOSE NAŠE KANUE I HRANE NAŠU DJECU. AKO VAM PRODAMO NAŠU ZEMLJU MORATE SE SJETITI I UČITI VAŠU DJECU DA SU RIJEKE NAŠA BRAĆA, I VAŠA. I MORATE OD SADA DATI RIJEKAMA DOBROTU KAKVU BISTE PRUŽILI SVAKOME BRATU. MI ZNAMO DA BIJELI ČOVJEK NE RAZUMIJE NAŠ ŽIVOT. JEDAN DIO ZEMLJE NJEMU JE ISTI KAO I DRUGI, JER ON JE STRANAC KOJI DOĐE NOĆU I UZIMA OD ZEMLJE SVE ŠTO ŽELI. ZEMLJA NIJE NJGOV BRAT NEGO NJGOV NEPRIJATEL I KADA JE POKORI ON KREĆE DALJE. ON ZA SOBOM OSTAVLJA GROBOVE OTACA I NE BRINE SE. ON OTIMA ZEMLJU OD SVOJE DJECE I NE BRINE SE. GROBOVI NJGOVIH OTACA I ZEMLJA ŠTO MU DJECU RAĐA ZABORAVLJENI SU. ODNOSI SE PREMA MAJCI – ZEMLJI I PREMA BRATU – NEBU KAO PREMA STVARIMA ŠTO SE MOGU KUPITI, OPLJAČKATI, PRODATI KAO STADO ILI SJAJAN NAKIT. NJGOV APETIT PROŽDERATI ĆE ZEMLJU I OSTAVITI SAMO PUSTOŠ. NE ZNAM. NAŠ NAČIN JE DRUGAČIJI NEGO VAŠ. IZGLEĐ VAŠIH GRADOVA BOLI OČI CRVENOG ČOVJeka. ALI MOŽDA JE TO JER CRVENI ČOVJEK JE DIVLJI I NE RAZUMIJE. NEMA MIRNOG MJESTA U GRADOVIMA BIJELOG ČOVJeka. NEMA MJESTA DA SE ČUJE OTVARANJE LISTOVA U PROLJEĆE ILI DRHTAJ KRILACA KUKACA. ALI MOŽDA JE TO JER SAM DIVLJI I NE RAZUMIJEM. BUKA JEDINO DJELUJE KAO UVREDA ZA UŠI. I ŠTO JE TO ŽIVOT AKO ČOVJEK NE MOŽE ČUTI USAMLJENI KRIK KOZOROGA ILI NOĆNU PREPIRKU ŽABA U BARI? JA SAM CRVENI ČOVJEK I NE RAZUMIJEM. INDIJANAC VIŠE VOLI BLAGI ZVUK VJETRA KAD SE POIGRAVA LICEM MOČVARE KAO I SAM MIRIS VJETRA OČIŠĆEN PODNEVNOM KIŠOM ILI NAMIRISAN BOROVINOM. ZRAK JE SKUPOCJEN ZA CRVENOG ČOVJeka JER SVE ŽIVO DIJELI JEDNAK DAH – ŽIVOTINJA, DRVO. ČOVJEK, BIJELI ČOVJEK NE IZGLEDA KAO DA OPAŽA ZRAK KOJI DIŠE. KAO ČOVJEK KOJI UMIRE MNOGO DANA ON JE OTUPIO NA SMRAD. ALI AKO VAM PRODAMO NAŠU ZEMLJU MORATE SE SJETITI DA JE ZRAK SKUPOCJEN ZA NAS, DA ZRAK DIJELI SVOJ DUH SA SVIM ŽIVOTOM KOJI PODRŽAVA. VJETAR ŠTO JE MOJEM DJEDU DAO PRVI DAH TAKOĐER ĆE PRIHVATITI I NJGOV POSLJEDNJI UZDAH. I AKO VAM PRODAMO NAŠU ZEMLJU MORATE JE ČUVATI KAO SVETINJU, KAO MJESTO GDJE ĆE I BIJELI ČOVJEK MOĆI DOĆI DA OKUSI VJETAR ŠTO JE ZASLAĐEN MIRISOM POLJSKOG CVIJEĆA. TAKO ĆEMO RAZMATRATI VAŠU PONUDU DA KUPITE NAŠU ZEMLJU. AKO ODLUČIMO DA PRIHVATIMO, POSTAVIT ĆU JEDAN UVJET: BIJELI ČOVJEK MORA SE ODNOSITI PREMA ŽIVOTINJAMA OVE ZEMLJE KAO PREMA SVOJOM BRATU. JA SAM DIVLJAK I NE RAZUMIJEM NEKI DRUGI NAČIN. VIDIO SAM TISUĆU RASPADAJUĆIH BIZONA U PRERIJU ŠTO IH JE OSTAVIO BIJELI ČOVJEK USTRIJELIVŠI IH IZ PROLAZEĆEG VLAKA. JA SAM DIVLJAK I NE RAZUMIJEM KAKO DIMEĆI ŽELJEZNI KONJ MOŽE BITI VAŽNIJI NEGO BIZON KOGA MI UBIJAMO SAMO DA OSTATNEMO ŽIVI. ŠTO JE ČOVJEK BEZ ŽIVOTINJA? AKO SVE ŽIVOTINJE ODU, ČOVJEK ĆE UMRIJETI OD VELIKE USAMLJENOSTI DUHA. ŠTO GOD SE DESILO ŽIVOTINJAMA UBRZO ĆE SE DOGODITI I ČOVJeku. SVE STVARI SU POVEZANE. MORATE NAUČITI SVOJU DJECU DA JE TLO POD NJIHOVIM STOPAMA PEPEO NJIHOVIH DJEDOVA. TAKO DA ĆE ONI POŠTOVATI ZEMLJU. RECITE VAŠOJ DJECI DA JE ZEMLJA S NAMA U SRODSTVU. UČITE VAŠU DJECU KAO ŠTO ČINIMO MI S NAŠOM DA JE ZEMLJA NAŠA MAJKA. ŠTO GOD SNAĐE ZEMLJU SNAČI ĆE I SINOVE ZEMLJE. AKO ČOVJEK PLJUJE NA TLO PLJUJE NA SEBE SAMOGA. TO MI ZNAMO: ZEMLJA NE PRIPADA ČOVJeku; ČOVJEK PRIPADA ZEMLJI. TO MI ZNAMO. SVE STVARI POVEZANE SU KAO KRV KOJA UJEDINJUJE OBITELJ. SVE STVARI SU POVEZANE. ŠTO GOD SNAĐE ZEMLJU SNAČI ĆE I SINOVE ZEMLJE. ČOVJEK NE TKA TKIVO ŽIVOTA: ON JE SAMO STRUK U TOMJE. ŠTO GOD ČINI TKANJU ČINI I SEBI SAMOME. ČAK I BIJELI ČOVJEK, ČIJI BOG GOVORI I ŠETA S NJIME KAO PRIJATELJ S PRIJATELJEM. NE MOŽE BITI IZUZET OD ZAJEDNIČKE SUDBINE. MI MOŽEMO BITI BRAĆA POSLJEDNE SVEGA. VIDJET ĆEMO. JEDNU STVAR ZNAMO KOJU ĆE BIJELI ČOVJEK JEDNOGA DANA OTKRITI – NAŠ BOG JE ISTI BOG. VI SADA MOŽETE MISLITI DA GA VI IMATE KAO ŠTO ŽELITE IMATI VAŠU ZEMLJU; ALI TO NE MOŽETE. ON JE BOG ČOVJeka I NJGOVA SAMILOST JEDNAKA JE ZA CRVENOGA ČOVJeka KAO I ZA BIJELOGA. TA ZEMLJA JE DRAGA NJEMU I ŠKODITI ZEMLJI JEST PREZIRATI NJENOG STVORITELJA. BIJELI TAKOĐER TREBAJU PROLAZ; MOŽDA BRŽE NEGO SVA DRUGA PLEMENA. ZAPRLJAJTE VAŠ KREKET I JEDNE NOĆI UGUŠITI ĆETE SE U VLASTITOM SMEĆU. ALI U VAŠOJ PROPASTI SVIJETLITI ĆETE SJAJNO, POTPALJENI SNAGOM BOGA KOJI VAS JE DONIO NA TU ZEMLJU I ZA NEKU POSEBNU SVRHU DAO VAM VLAST NAD NJOME KAO I NAD CRVENIM ČOVJekom. SUDBINA JE MISTERIJA ZA NAS JER MI NE ZNAMO KAD ĆE SVI BIZONI BITI POKLANI I DIVLJI KONJI PRIPITOMLJENI, TAJNI KUTOVI ŠUME TEŠKI ZBOG MIRISA MNOGIH LJUDI I POGLED NA ZRELE BREŽULJKE ZAMRLJAN BRBLJAJUĆOM ŽICOM. GDJE JE GUŠTARA? OTIŠLA JE. GDJE JE ORAO? OTIŠAO JE. TO JE KONAC ŽIVLJENJA I POČETAK BORBE ZA PREŽIVLJAVANJE.